

Lakiosasto

24.11.2000

Työeläkelaitoksille

I TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTOKSET ON VAHVISTETTU**II ELÄKESÄÄTIÖLAKIA JA VAKUUTUSKASSALAKIA ON MUUTETTU****1
LAKI TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖISTÄ**

Samaan lakiin esitettiin muutoksia kahdella eri hallituksen esityksellä

Yleiskirjeessä A 17/2000 kerrotaan mm. työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin esitetyistä muutoksista. Muutokset sisältyivät kahteen eri hallituksen esitykseen: esitykseen laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 32/2000 vp) sekä esitykseen laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta (HE 63/2000 vp). Kumpaankin hallituksen esitykseen sisältyy työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:n muutosehdotus.

**1.1
HE 32/2000 vp**

Vakuutusyhtiölakia ja vakuutusyhdistyslakia esitettiin muutettavaksi niin, että lait sopeutetaan vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvien vakuutusyrittäjien lisävalvonnasta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin. Vakuutusyhtiölain lisävalvontaa koskevat säännökset koskisivat paitsi henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä myös työeläkevakuutusyhtiöitä.

Eduskuntakäsittelyssä lait muuttuivat siitä mitä hallitus oli esittänyt. Muutoksia tuli myös tähän hallituksen esitykseen (HE 32/2000 vp) sisältyvään lakiin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta.

Muun muassa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 § muuttui esitetyistä ja eduskunta myös lisäsi tähän pykälään hallituksen esityksessä HE 63/2000 vp (laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta) ehdotetut muutokset.

Voimaantulo

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muutokset tulevat voimaan 1.12.2000. Vahvistettu laki (951/2000) on yleiskirjeen liitteenä.

Lakiosasto

24.11.2000

1.2

HE 63/2000 vp

Koska esityksessä HE 63/2000 vp ehdotetut muutokset tehtiin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:ään hallituksen esityksen HE 32/2000 vp käsittelyn yhteydessä, esitys HE 63/2000 vp hylättiin.

2

ELÄKESÄÄTIÖLAKI JA VAKUUTUSKASSALAKI

Myös eläkesäätiölakiin ja vakuutuslainsäädäntöön tulee muutoksia 1.12.2000 alkaen. Lakeihin on lisätty eläkesäätiön ja eläkekassan jakautumista koskevat säännökset. Asiaa koskeva hallituksen esitys on **HE 95/2000 vp** ja se on nimeltään **hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläkesäätiölain ja vakuutuslainsäädäntöön muuttamisesta**.

Esitykseen sisältyvät lait muuttuivat esitetystä eduskuntakäsittelyssä. Vahvistetut lait (942-943/2000) ovat yleiskirjeen liitteenä.

3

LAIT JA HALLITUKSEN ESITYS

Yleiskirjeessä mainittuja lakeja (lait 949-952/2000 ja 942-943/2000)) sekä hallituksen esitystä voi sekä suomen- että ruotsinkielisenä tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566. Lakitekstit löytyvät myös internetistä osoitteesta <http://www.finlex.edita.fi> ja hallituksen esitys sekä osoitteesta <http://www.eduskunta.fi> että osoitteesta <http://www.edita.fi>

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma

N:o 951

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 5 § ja 12 §:n 4 momentti, 25 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 83/1999 sekä 12 §:n 4 momentti ja 25 §:n 1 momentti laissa 640/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 1 a § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 §:ää, 2 luvun 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 5 §:n 1 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 a, 3, 4 ja §:ää, 1 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 3 a §:ää, §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2, 3 a, 3 b, 4 d ja §:ää, 11 lukua, 12 luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 5 b ja 6 §:ää, 16 luvun 13 §:n 3 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 3 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

1 a §

Toimivaltainen ministeriö

Tässä laissa ministeriöllä tai asianomaisella

HE 32/2000
 HE 63/2000
 TaVM 22/2000
 EV 128/2000

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/8/EY (31998L0008); EYVL N:o L 330, 5.12.1998 s. 1, neuvoston direktiivi 92/49/ETY (31992L0049); EYVL N:o L 228, 11.8.1992 s. 1, neuvoston direktiivi 92/96/ETY (31992L0096); EYVL N:o L 360, 9.12.1992, s. 1

ministeriöllä tarkoitetaan sosiaali- ja terveysministeriötä.

5 §

Omistus vieraalla toimialalla

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia osakeyhtiölain (34/1978) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää työeläkevakuutusliikkeeseen liittyvänä tai jollei se ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa rahastoyhtiötä lukuun ottamatta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka työeläkevakuutusyhtiö voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

12 §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa ei saa olla luotto- tai rahoituslaitoksen, rahastoyhtiön tai toisen työeläkevakuutusyhtiön tai muun vakuutusyhtiön taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa eikä toimia jonkin edellä mainitun yhteisön tilintarkastajana. Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa ei saa olla toisen työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

25 §

Lainan tai vakuuden antaminen

Rahalainan antaminen työeläkevakuutusyhtiön osakkeenomistajalle tai takuuosuuden omistajalle taikka työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvalla toisella yhteisöllä, työeläkevakuutusyhtiön taikka edellä mainitun toisen yhteisön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle taikka toimitusjohtajalle on sallittu vain vakuutusyhtiölain 12 luvun 2 §:ssä ja tässä laissa tarkoitettujen voitonjakokelpoisten varojen rajoissa ja edellyttäen, että lainalla on takaus, jonka on antanut Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut talletuspankki, tai

muu turvaava vakuus. Sama koskee rahalainan antamista edellä mainitun henkilön aviopuolisolle tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevalle henkilölle, henkilön ja hänen aviopuolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön etenevässä tai takenevassa polvessa olevalle sukulaiselle sekä näiden henkilöiden aviopuolisolle tai heihin avioliitonomaisessa suhteessa oleville henkilöille. Vakuuden antaminen on sallittu ainoastaan työeläkevakuutusyhtiön omista ja konserniin kuuluvan yhtiön velvoitteista siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

28 §

Sijoitussuunnitelma

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, miten työeläkevakuutusyhtiön omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään ja missä määrin ja keneltä työeläkevakuutusyhtiö ostaa 27 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja. Suunnitelmassa on myös vahvistettava ne periaatteet, joita on noudatettava myönnettäessä työeläkevakuutusyhtiön muuhun luotonantoon nähden merkittäviä rahalainoja osakkeenomistajille tai takuuosuuden omistajille sellaisessa yhtiössä, joka kuuluu työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2000.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 942

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (114/1995) 88 §:n 5 momentti, 11 luvun otsikko, 100 § ja 125 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 88 §:n 5 momentti laissa 1323/1997 ja 100 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 616/1997 kumotun 10 §:n tilalle uusi 10 § seuraavasti:

88 §

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle 8 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettua vakuutuslaitoksesta 48 a §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan vastaava määrä, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuk-

sella tarkemmin säädetään. Ostettaessa etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä vastaavasti vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Samoin menettellään vakuutustoiminnan osittaisen luovuttamisen yhteydessä. Tämän momentin säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vakuutustoiminnan luovuttamiseen jakautumisessa, joka tapahtuu 100 §:n mukaisesti.

HE 95/2000
TaVM 23/2000
EV 131/2000

11 luku

Eläkesäätiön sulautuminen, jakautuminen ja vakuutustoiminnan luovuttaminen

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä 88 §:n 5 momentissa säädetään toimintapääoman siirtämisestä. Eläkesäätiö (*jakautuva eläkesäätiö*) voi myös Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa tai sen osan perustettavalle eläkesäätiölle (*vastaanottava eläkesäätiö*) tai perustettaville eläkesäätiöille, jos eläkesäätiössä työnantajana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain 14 a luvun 1 §:n mukaisesti.

Jakautuminen voi tapahtua siten, että:

- 1) jakautuvan eläkesäätiön koko vakuutustoiminta sekä kaikki sen muut varat ja velat siirtyvät kahdelle tai useammalle vastaanottavalle tätä varten perustettavalle eläkesäätiölle ja jakautuva eläkesäätiö purkautuu; tai
- 2) osa vakuutustoiminnasta ja siihen liittyvät varat ja velat siirtyvät yhdelle tai useammalle tätä varten perustettavalle eläkesäätiölle.

Sulautumista koskeva sopimus (*sulautumissopimus*) sekä jakautumista koskeva sopimus (*jakautumissopimus*) on eläkesäätiöihin kuuluvien työnantajien ja eläkesäätiöiden hallitusten tai, jos eläkesäätiöillä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston hyväksyttävä. Vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on luovuttavaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan ja luovuttavan eläkesäätiön hallituksen tai, jos eläkesäätiöillä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston hyväksyttävä.

Jos vakuutustoiminnan luovuttaminen tapahtuu toiselle eläkesäätiölle, on vastaanottavaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan ja vastaanottavan eläkesäätiön hallituksen tai, jos eläkesäätiöillä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston myös hyväksyttävä sopimus. Sulautumisesta, jakautumisesta ja vakuutustoiminnan luovuttamisesta voidaan päättää, vaikka sulautuva, jakautuva tai luovuttava eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan. Luovutettaessa vakuutustoiminnan osa on vastaavasti noudatettava, mitä vakuutustoiminnan luovuttamisesta säädetään.

Jos eläkesäätiö jakautuu 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla, voidaan siirtyvien varojen osalta soveltaa kirjanpidossa poistamatta olevia arvoja.

Mitä 101—106 §:ssä säädetään eläkesäätiön sulautumisesta, on soveltuvin osin noudatettava myös eläkesäätiön jakautumiseen.

Tämän pykälän 1—5 momenttia sovelletaan myös jakautuvan työnantajan ollessa jokin muu tuloverolain (1535/1992) 3 §:ssä tarkoitettu kotimainen yhteisö kuin osakeyhtiö.

107 §

Sen lisäksi, mitä 100 §:n 5 momentissa säädetään, jakautumissopimuksessa on oltava

- 1) selvitys jakautumisesta siirtyvän jakautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminnan varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla eläkesäätiöllä;
- 2) selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä vastaanottavalle eläkesäätiölle tulevan ja jakautuvalle eläkesäätiölle jäävän omaisuuden arvioinnissa; sekä
- 3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat eläkesäätiöt täyttävät jakautumisen jälkeen 6 luvussa säädetyt eläkevastuun katetta sekä vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

Jos jakautumisessa ilmaantuu varoja, joita ei ole jaettu jakautumissopimuksessa, ne kuuluvat jakautuvalle eläkesäätiölle ja vastaanottavalle eläkesäätiölle tai vastaanottaville eläkesäätiöille niiden eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa.

Jakautuva eläkesäätiö ja vastaanottava eläkesäätiö tai vastaanottavat eläkesäätiöt vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan eläkesäätiön velasta, jota ei ole jaettu jakautu-

missopimuksessa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Eläkesäätiön vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

125 §

Jos työnantaja eroaa tai erotetaan yhteiseläkesäätiöstä, on kyseisen työnantajan eläkevastuu ja sen katteena olevat varat luovutettava toiselle eläkesäätiölle, eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle noudattaen soveltuvien osin 11 luvun säännöksiä. Sama koskee työnantajaa, joka lopettaa sen toimintansa, jonka piirissä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt toimivat, jollei Vakuutusvalvontavirasto ole antanut 78 §:n 3 momen-

tissa tarkoitettua suostumusta eläkesäätiön toiminnan jatkamiseen kyseisen työnantajan osalta. Yhteiseläkesäätiö voi myös Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa kokonaan tai jonkin työnantajan tai joidenkin työnantajien osalta perustettavalle eläkesäätiölle tai perustettaville eläkesäätiölle. Mitä 100 ja 107 §:ssä säädetään eläkesäätiön jakautumisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös yhteiseläkesäätiön jakautumiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2000.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 943

L a k i**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 12 luvun otsikko ja 142 § sekä
lisätään lakiin uusi 132 a § ja siitä lailla 615/1997 kumotun 140 §:n tilalle uusi 140 § seuraavasti:

12 luku

Sulautuminen, vastuun siirtäminen ja eläkekassan jakautuminen

132 a §

Eläkekassa (*jakautuva eläkekassa*) voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella jakautua selvitysmenettelyttä siirtämällä 132 §:n mukaisesti vastuunsa tai sen osan perustettavalle eläkekassalle (*vastaanottava eläkekassa*) tai perustettaville eläkekassoille, jos eläkekassassa osakkaana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain 14 a luvun 1 §:n mukaisesti.

Jakautuminen voi tapahtua siten, että:

- 1) jakautuvan eläkekassan koko vastuu sekä kaikki sen varat ja velat siirtyvät kahdelle tai useammalle vastaanottavalle tätä varten perustettavalle eläkekassalle ja jakautuva eläkekassa purkautuu; tai
- 2) osa vastuusta ja siihen liittyvät varat ja velat siirtyvät yhdelle tai useammalle tätä varten perustettavalle eläkekassalle.

Jos eläkekassa jakautuu 1 ja 2 momentissa

säädetyllä tavalla, voidaan siirtyvien varojen osalta soveltaa kirjanpidossa poistamatta olevia arvoja.

Tämän lain 132 §:n 2 ja 3 momenttia ei sovelleta eläkekassan jakautumiseen.

Mitä 132 §:n 4—6 momentissa ja 133—139 §:ssä säädetään eläkekassan sulautumisesta, on soveltuvin osin noudatettava myös eläkekassan jakautumiseen.

Tämän pykälän 1—5 momenttia sovelletaan myös jakautuvan osakkaan ollessa jokin muu tuloverolain (1535/1992) 3 §:ssä tarkoitettu kotimainen yhteisö kuin osakeyhtiö.

140 §

Sen lisäksi, mitä 132 a §:n 5 momentissa säädetään, jakautumissopimuksessa on oltava

- 1) selvitys jakautumisesta siirtyvän jakautuvan eläkekassan vastuun varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla eläkekassalla;
- 2) selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä vastaanottavalle eläkekassalle tulevan ja jakautuvalla eläkekassalle jäävän omaisuuden arvioinnissa; sekä

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat eläkekassat täyttävät jakautumisen jälkeen 7 luvussa säädetyt vastuuvelan katetta sekä vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

Jos jakautumisessa ilmaantuu varoja, joita ei ole jaettu jakautumissopimuksessa, ne kuuluvat jakautuvalle eläkekassalle ja vastaanottavalle eläkekassalle tai vastaanottaville eläkekassoille niiden vastuosuuksien mukaisessa suhteessa.

Jakautuva eläkekassa ja vastaanottava eläkekassa tai vastaanottavat eläkekassat vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan eläkekassan velasta, jota ei ole jaettu jakautumissopimuksessa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity.

Eläkekassan vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

13 luku

Jakautuminen

142 §

Muu vakuutuskassa kuin eläkekassa voi jakautua sen mukaisesti, mitä tässä luvussa säädetään. Eläkekassan jakautumisesta säädetään 132 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2000.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*